
Ochrana základních práv a svobod v proměnách práva na počátku 21. století - pozvánka na konferenci

Ochrana základních práv a svobod v proměnách práva na počátku 21. století - pozvánka na konferenci

POZVÁNKA

na konferenci pořádanou Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze
ve dnech 18. a 19. května 2011 na téma:

Ochrana základních práv a svobod v proměnách práva na počátku 21. století (v českém, evropském a mezinárodním kontextu)

Jedním z klíčových paradigmat současného práva (spojených s konceptem právního státu) je omezení státní moci povinností respektovat a chránit základní práva a svobody jednotlivců. Bez ohledu na v zásadě přirozenoprávní filozofická východiska, lidská práva jsou dnes již součástí pozitivních právních úprav (katalogů) na národní (ústavní), evropské a mezinárodní úrovni. Současně dochází k obohacování a vzájemnému ovlivňování těchto listin lidských práv. Impulzy přicházejí zejména z mezinárodní a evropské normotvorby a z judikatury ústavních a mezinárodních soudů, které zajišťují reálnou vynutitelnost základních práv. Obohacování a diferenciacie katalogu práv vede k překonání teorie tzv. generací lidských práv koncepcí univerzality, nedělitelnosti a vzájemné podmíněnosti lidských práv. Teorie i soudní praxe ukazují, že i některé aspekty sociální práva jsou judikovatelné. Nejnovější mezinárodní dokumenty pak nahrazují tradiční členění lidských práv novou strukturou. To se týká zejména. Charty základních práv EU, která se po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost stala právně závazným dokumentem (součástí primárního práva EU), což vytváří novou situaci vzhledem ke stávající materiální úpravě a institucionální kontrole lidských práv v Evropě.

Přelom roku 2010 - 2011 z tohoto hlediska představuje jednak 20. výročí přijetí ústavní Listiny základních práv a svobod (1991), 60. výročí Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (1950) a 10. výročí Charty základních práv EU (2000). Zatímco československá Listina byla beze změn převzata a platí jako součást ústavního pořádku ČR a je dodnes základním referenčním rámcem pro judikaturu Ústavního soudu, u dalších dvou katalogů lidských práv je situace odlišná. Evropská úmluva (1950) byla významně doplněna a pozměněna již 14 protokoly, z nichž poslední vstoupil v platnost teprve 1.6.2010. Přesto před Evropským soudem pro lidská práva stojí zřejmě další výzvy: v roce 2011 se předpokládá dokončení negociačních protokolů, který by stanovil podmínky přístupu EU k Úmluvě, ale zároveň se již diskutuje o nové institucionální reformě kontrolního mechanismu Úmluvy. Není zřejmé, do jaké míry to ovlivní ustálenou judikaturu ESLP. Charta základních práv EU se teprve nedávno stala právně závazným dokumentem, takže o stabilní judikatuře Soudního dvora EU na základě Charty ještě nelze vůbec hovořit.

Konference by se měla zabývat jednak místem základních či lidských práv v českém, mezinárodním a evropském právu, jednak vztahy mezi jednotlivými judičními mechanismy na vnitrostátní, mezinárodní a evropské úrovni. Konference je organizována v rámci plnění úkolů výzkumného záměru PF UK č. MSM0021620804 „Kvantitativní a kvalitativní proměny právního řádu na počátku 3. tisíciletí – kořeny, východiska a perspektivy“. Nemělo by však jít toliko o bilancování výsledků před skončením VZ na konci r. 2011. Naopak, smyslem konference je zároveň formulovat otázky pro další směry výzkumu (zejména v oblasti práva ústavního, mezinárodního a evropského), které budou na PF UK probíhat po ukončení stávajícího VZ, tj. od počátku roku 2012.

PROGRAM MEZINÁRODNÍ VĚDECKÉ KONFERENCE

Středa 18. května 2011 – Právnická fakulta Univerzity Karlovy (Nám. Curieových 7, 116 40 Praha 1)

Místnost č. 220 – II. patro

9.00 - 10.00 Prezentace účastníků

10.00 – 10.15 **Slavnostní zahájení konference**

JUDr. Jiří Pospíšil, ministr spravedlnosti

Prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc., děkan Právnické fakulty UK

I. Základní práva, svobody a povinnosti v ústavním pořádku ČR

Místnost č. 220 – II. patro

Moderuje prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc.

10.15 – 10.30 Aleš Gerloch – „Relace práv a povinností v Listině základních práv a svobod“ *PF UK - děkan*

10.30 – 10.45 Radovan Suchánek – „Dvacet let Listiny základních práv a svobod – stabilita ve víru změn?“ *PF UK - katedra ústavního práva*

10,45 – 11.00 Jan Filip – „K vývoji institutu ústavní stížnosti v praxi Ústavního soudu“ *PF Masarykovy univerzity v Brně*

11.00 – 11.15 Ľudmila Gajdošíková – „Ochrana základných práv a slobod v konaní pred Ústavným súdom SR“ *Ústavný súd SR*

11.15 – 11.30 Jan Musil – „Soudní ochrana sociálních práv“ *Ústavní soud ČR*

Diskuse

Přestávka na kávu

12.00 – 12.15 Pavel Maršálek – „Soudobá delegitimizace lidských práv“ *PF UK – katedra teorie práva a právních učení*

12.30 – 12.45 Jan Kysela – „V suterénu teorie lidských práv“ *PF UK – katedra teorie práva a právních učení*

12.45 – 13.00 Jan Pinz – „Deklamativní charakter některých základních práv a svobod (aneb k otázce reálnosti svobody projevu v moderním právním státě)“

PF UK – katedra teorie práva a právní učení (externí učitel)

13.00 – 13.15 Ľubor Cibulka – „Poslanecká imunita v kolízii so základnými právami a slobodami“ *Univerzita Komenského Bratislava, Právnická fakulta*

13.15 – 13.30 Milan Damohorský – „Právo na příznivé životní prostředí jako základní lidské právo“ *PF UK – vedoucí katedry práva životního prostředí*

Diskuse

13.30 – 14.30 přestávka na oběd (Právnická menza zaměstnanecká)

Místnost č. 103 – I. patro

14.30 – 14.45 Petr Mlsna – „Lidská důstojnost a sociální stát“ *PF UK – katedra ústavního práva (externí učitel)*

14.45 – 15.00 Věra Jirásková – „Koncepce sociálních práv v ústavním pořádku ČR“ *PF UK – katedra ústavního práva*

15.00 – 15.10 Jan Wintr – „Výklad sociálních práv v českém právu“ *PF UK – katedra teorie práva a právních učení*

15.10 – 15.20 Helena Hofmannová – „Právní ochrana národnostních menšin v ČR – právní úprava a realita“ *PF UK – katedra ústavního práva*

15.20 – 15.30 René Petráš – „Problematická koncepce práv menšin v Listině“ *PF UK – Ústav právních dějin*

15.30 – 15.40 Branislav Fridrich – „Legislativně aplikačné aspekty dočasných vyrovnávacích opatrení (positive action) v antidiskriminačnom práve Slovenskej republiky“ *Univerzita Komenského v Bratislavě, Právnická fakulta*

15.40 – 15.50 Petr Bouda – „Lze právo nebýt diskriminován vůbec považovat za základní lidské právo?“ *PF Masarykovy univerzity v Brně*

Diskuse

Přestávka na kávu

16.30 – 16.45 Vladimír Vopálka – „Čl. 36 odst. 1 Listiny a veřejná správa“ *PF UK – vedoucí katedry správního práva a správní vědy*

16.45 – 17.00 Josef Staša – „Postavení osob dotčených správními postupy a základní práva“ *PF UK – katedra správního práva a správní vědy*

17.00 – 17.15 Helena Prášková – „Osobní aspekty právní odpovědnosti z hlediska základních práv“ *PF UK – katedra správního práva a správní vědy*

17.15 – 17.25 Petr Svoboda – „Zaručuje ústavní pořádek ČR právo na soudní přezkoumání opatření obecné povahy“ *PF UK – katedra správního práva a správní vědy*

17.25 – 17.35 Kateřina Valachová – „Působení VOP k ochraně základních práv a svobod“ *Kancelář veřejného ochránce práv*

17.35 – 17.45 Ondřej Moravec – „Odpovědnost vrcholných obecných soudů za ochranu základních práv“ *PF Masarykovy univerzity v Brně, advokát*

17.45 – 17.55 Pavel Ondřejek – „Intenzita přezkoumání základních práv a svobod v ústavním právu“ *PF UK – katedra teorie práva a právních učení (interní doktorand)*

17.55 – 18.05 Anna Suchá – „Mimoriadne opravné prostriedky v slovenskom trestnom konaní v kontexte ochrany základných práv a slobod“ *PrF Trnavské univerzity v Trnave*

Diskuse

II. Mezinárodněprávní impulsy pro ochranu lidských práv

Místnost č. 101 - I. patro

Moderuje prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.

14.30 – 14.45 Václav Pavlíček – „Poznámka k vnitrostátní aplikaci mezinárodních katalogů lidských práv v ČR“ *PF UK – katedra ústavního práva*

14.45 – 15.00 Karel Klíma – „Konstitucionalizace mezinárodního práva nebo internacionalizace ústavního práva z hlediska lidských práv“ *FPR ZČU v Plzni - katedra ústavního práva*

15.15 – 15.30 Josef Mrázek – „Aktuální otázky mezinárodněprávní ochrany lidských práv“ *ÚSP AV ČR*

15.00 – 15.15 Pavel Šturma – „Výklad Evropské úmluvy v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva“ *PF UK – vedoucí katedry mezinárodního práva*

15.30 – 15.45 Vít Alexander Schorm – „Reforma kontrolního mechanismu Evropské úmluvy o lidských právech“ *Ministerstvo spravedlnosti*

15.45 – 15.55 Vladimír Zoubek – „Několik obecných poznámek k aspektům ochrany lidských práv v podmínkách difúze západního univerzalizmu a globálního multikulturalismu“ *Policejní akademie ČR v Praze*

Diskuse

Přestávka na kávu

16.30 - 16.45 Dagmar Císařová, Olga Sovová – „Úmluva o lidských právech a biomedicíně a její aplikace v ČR“ *PF UK – Centrum zdravotnického práva*

16.45 – 17.00 Jana Reschová - „Nová práva ve světle tradiční interpretace“ *PF UK – Katedra ústavního práva*

17.00 – 17.15 Stanislava Hýbnerová – „Mezinárodně právní ochrana dětí za ozbrojeného konfliktu“ *PF UK – Katedra mezinárodního práva*

17.15 – 17.25 Iva Pikalová – „Výkon rozsudku Štrasburského soudu ve věci D.H. a ostatní v. Česká republika více než tři roky poté“ *Liga lidských práv; UP v Olomouci – Právnická fakulta*

17.25 – 17.35 Michaela Rišová – „60 roků Evropského dohovoru o ochraně lidských práv – čo priniesol 14. protokol?“ *Univerzita Komenského Bratislava, Právnická fakulta; katedra Medzinárodného a európskeho práva*

17.35 – 17.50 Harald Christian Scheu – „Úprava práva na azyl v Listině základních práv EU a její vztah k Ženevské úmluvě“ *PF UK – Katedra evropského práva*

17.50 – 18.05 Ivan Halász – „Právo na spoluúčast v rozhodování (politickou participáciu) v kontexte migrácie“ *Ústav právnických vied MAV*

18.05 – 18.15 Věra Honusková – „Úmluva o právním postavení uprchlíků jako stále aktuální dokument mezinárodního práva?“ *PF UK – Katedra mezinárodního práva*

Diskuse

Všichni účastníci konference jsou srdečně zváni na občerstvení ve formě rautu 18.45 – 20 hod. (dvorana fakulty)

Čtvrtek 19. května 2011 – Právnická fakulta Univerzity Karlovy (Nám. Curieových 7, 116 40 Praha 1)

III. Evropské problémy ochrany základních práv: mezi Štrasburkem a Lucemburkem

Místnost č. 220 – II. patro

Moderuje prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.

10.15 – 10.30 Luboš Tichý – „Paralelní existence systémů ochrany základních práv a jejich integrace?“ *PF UK – Vedoucí Centra právní komparatistiky*

10.30 – 10.45 Lenka Pítrová - „Listina základních práv EU – působnost“ *PF UK – katedra správního práva a správní věd*

10.45 – 11.00 Naděžda Šišková – „Charta základních práv EU, zvláštnosti její aplikace a výhledy do budoucna“ *vedoucí katedry evropského práva, PF UP Olomouc*

11.00 – 11.15 Jana Králová – „Důsledky přístupu EU k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv pro vztah mezi Soudním dvorem EU a Evropským soudem pro lidská práva“ *Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Odbor komunitárního práva*

11.15 – 11.30 Dagmar Černá – „Nejnovější judikatura štrasburského soudu ve vztahu k odpovědnosti států podle Evropské úmluvy o lidských právech za jednání vyplývající z jejich členství v Evropské unii“ *MZV ČR, externě FSV UK*

Diskuse

Přestávka na kávu

12.00 – 12.15 Jiří Zemánek – „Přístup ke službám obecného hospodářského zájmu podle Listiny základních práv EU“ *PFK UK – Katedra evropského práva*

12.15 – 12.30 Lucia Mokrá – „Pozitivny závazok ČR a SR pri aplikácii zákazu diskriminácie na základe právej úpravy Rady Európy a Európskej únie“ *Fakulta sociálnych a ekonomických vied, Univerzita Komenského v Bratislave*

12.30 – 12.45 Marek Antoš – „Politická práva cizinců v ČR a v Evropě“ *PFK UK – katedra ústavního práva*

12.45 – 13.00 Jana Ondřejková – „Základní práva zaručená ústavami členských států versus princip přednosti evropského práva“ *PF UK – katedra teorie práva a právních učení (interní doktorand)*

Diskuse

13.30 Závěr konference